

[Poul Hansen (Svendborg).]

enig med den højtærede statsminister og den højtærede justitsminister i, at dette spørgsmåls løsning ikke hører hjemme i naturfredningsloven, men eventuelt må løses ved særlig lov, således som det også er udtrykt i betænkningen.

Endelig foreslås en mindre, teknisk ændring i naturfredningsloven, således at det nu klart fremgår af loven, at staten skal afholde udgifter til skiltning, der kan henlede publikums opmærksomhed på de fredede områder, hvortil offentligheden har adgang, og det synes jeg er en såre praktisk foranstaltning.

Med disse ord kan jeg på hele udvalgets vegne anbefale de foreslåede ændringer og lovforslagets videre fremme.

Lynnerup Nielsen: Jeg kan på mit partis vegne give tilslutning til de ændringer, som er foreslået af den højtærede statsminister og tiltrådt af udvalget, og som udvalgets ordfører nu har gjort rede for. Jeg har i udvalgsbetænkningen set, at man har drøftet spørgsmålet om udlændinges adgang til at erhverve fast ejendom. Det er jo et problem, der har været meget omtalt i den seneste tid, og selv om spørgsmålet ikke direkte hører ind under naturfredningsloven, vil jeg ligesom udvalgets ordfører udtale ønsket om at få en lovgivning, som sikrer mod, at visse udlændinge opkøber større jordarealer på de områder langs vore kyster og andre steder, hvor en fredning måtte være ønskelig ikke alene af hensyn til det nulevende slægtled, men også af hensyn til slægtledene frem i tiden.

Lannung: Jeg har med interesse studeret udvalgets betænkning, og jeg finder anledning til at fremsætte en henstilling i forbindelse med ændringsforslaget til § 33, stk. 4, der giver hjemmel til, at staten kan afholde udgifter til skiltning, der kan henlede publikums opmærksomhed på fredede områder med adgang for offentligheden. Denne ændring bygger på en henstilling fra overfredningsnævnet, og jeg kan fuldt ud tiltræde tanken dermed; men jeg vil gerne dertil knytte en yderligere henstilling som et naturligt korrelat til den nye bestemmelse.

Jeg tænkte allerede ved første behandling

på at fremsætte denne henstilling, men nu har den på baggrund af denne ny bestemmelse fået en særlig aktualitet. Jeg vil henstille til overvejelse, først og fremmest selvfølgelig til den højtærede statsministers, om det offentlige ikke i tilfælde, hvor man med hensyn til arealer, der tilhører private, er gået til en så vidtgående fredning af naturskønne landskaber el. lign., at der er offentlig adgang dertil, i almindelighed burde drage den naturlige konsekvens deraf, at man på steder og tider, hvor besøget er meget stort, i hvert fald sørgede for en vis renholdelse efter besøgene. Der må nemt kunne træffes de nødvendige lokale aftaler; det vil vel mest dreje sig om kortere perioder i højsæsonen. Der er jo endnu adskillige af de besøgende, der er slemme til at optræde som det, man vist kalder „skovsvin“, og tilsmudse naturen, hvad der er særlig beklageligt, når det gælder de på grund af deres naturskønhed fredede særlig ejendommelige eller særlig smukke landskaber. Der er noget urimeligt i, at den private ejer, fordi han holder af naturen og det berører ham ilde at se arealet mere eller mindre sølet til, skal være henvist til for egen regning at tage affære og gøre rent efter sådanne besøg. Det naturlige modstykke til fredning af private arealer med offentlig adgang burde være, at det offentlige til gengæld i almindelighed varetog denne pligt. Når eller hvis det allerede er sket i nogle tilfælde, vel navnlig via kommunerne, kan det kun glæde mig, da jeg ved selvsyn nøje kender tilfælde, hvor det ikke er sket. Derfor kan jeg ikke lade være med at fremføre denne henstilling i dag. Når man nu indfører skiltning, der netop henleder publikums opmærksomhed på, at der er adgang til disse fredede områder og besøgene derfor vil stige, vil der være særlig grund til samtidig at overveje denne henstilling.

§ 33 kan formentlig give hjemmel også til afholdelse af udgifterne ved en vis renholdelse og til afholdelse af andre udgifter af denne karakter. Lad mig tilføje, at som et led i skiltningen var det måske rigtigt at lægge publikum på sinde at behandle de fredede, særlig naturskønne arealer så nøjsomt som muligt. At et areal er fredet, er jo ingenlunde nok i så henseende, efter hvad erfaringen viser. En appel til nøjsomhed vil næppe skade, indtil der er vokset